

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE**z dne 16. novembra 2009****o predlogu uredbe Sveta o preverjanju pristnosti eurokovanecv in ravnanju z eurokovaneci, neprimernimi za obtok****(CON/2009/95)**

(2009/C 284/02)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je dne 30. septembra 2009 prejela zahtevo Sveta Evropske unije za mnenje o predlogu uredbe Sveta o preverjanju pristnosti eurokovanecv in ravnanju z eurokovaneci, neprimernimi za obtok ⁽¹⁾ (v nadaljevanju: predlagana uredba).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz tretjega stavka člena 123(4) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in prve alineje člena 105(4) Pogodbe, v kombinaciji s členom 106(2) Pogodbe, saj je predlagana uredba povezana s tehničnimi specifikacijami eurokovanecv. V skladu s prvim stavkom člena 17,5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

Splošne pripombe

Predlagana uredba implementira obveznost kreditnih institucij in drugih institucij iz člena 6 Uredbe Sveta (ES) št. 1338/2001 z dne 28. junija 2001 o določitvi ukrepov, potrebnih za zaščito eura pred ponarejanjem ⁽²⁾, da zagotovijo, da se preveri pristnost eurokovanecv, ki jih prejmejo in jih nameravajo dati ponovno v obtok, ter da se odkrijejo ponaredki. ECB je sprejela zelo podobne ukrepe v zvezi z obveznostjo istih institucij, da v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1338/2001 preverijo pristnost eurobankovcev. Podobni predpisi, ki veljajo za institucije, vključene v distribucijo eurobankovcev in eurokovanecv v javnosti, bodo pripomogli k zmanjšanju nevarnosti, ki jo ponarejanje eurobankovcev in eurokovanecv predstavlja za enotno valuto.

Za potrebe predlagane uredbe je odločitev Komisije, da gradi na obstoječih postopkih in opremi za razvrščanje kovanecv, ki so bili razviti na podlagi Priporočila Komisije 2005/504/ES z dne 27. maja 2005 o preverjanju pristnosti in ravnanju z eurokovaneci, neprimernimi za obtok ⁽³⁾, gotovo najboljši način, da se zagotovi kontinuiteta do sedaj obstoječe dobre prakse in tako jamči za učinkovitost načrtovanih ukrepov.

Takse za postopek

Ne glede na člen 8(2) in (4) predlagane uredbe, ki državam članicam omogoča, da v določenem obsegu določijo izjeme od plačila taks za postopek, se ECB sprašuje, ali zadržanje takse za postopek v višini 5 % nominalne vrednosti eurokovanecv, neprimernih za obtok, služi namenu predlagane uredbe, ki je zavezati države članice, da neprimerne eurokovanecv umaknejo iz obtoka. Kot je navedeno v uvodni izjavi 4 predlagane uredbe, če so neprimerni eurokovaneci v obtoku, „se težje uporabljajo“ in to lahko „pri uporabnikih [...] privede do zmede glede pristnosti teh kovanecv“. Eurokovanecv, neprimerne za obtok, je treba umakniti iz obtoka, da bi se zagotovilo, da se njihova pristnost lahko zanesljivo preveri in da se zmanjša njihova izpostavljenost ponarejanju. V tem smislu ECB meni, da bi moralo biti povračilo vrednosti ali nadomestilo eurokovanecv, ki so neprimerni za obtok, po splošnem pravilu prosto vsakršnih taks za postopek. Kakor je ECB že poudarila v preteklih mnenjih, naložitev takse tudi nasprotuje pojmu zakonitega plačilnega sredstva, pri čemer gre pri menjavi denarja, ki je zakonito plačilno sredstvo, po polni vrednosti za javno nalogo ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ COM(2009) 459 konč.

⁽²⁾ UL L 181, 4.7.2001, str. 6.

⁽³⁾ UL L 184, 15.7.2005, str. 60.

⁽⁴⁾ Glej Mnenje CON/2009/52. Vsa mnenja ECB so objavljena na spletni strani ECB na naslovu <http://www.ecb.europa.eu>

Kljub navedenemu pa ECB meni, da bi bila naložitev takse v višini 15 % upravičena v primerih, ko je obseg neprimernih kovancev, ki jih je treba preveriti, relativno velik, zaradi nepravilnosti ali odstopanj od specifikacij, določenih v členu 9 predlagane uredbe.

Kadar ECB priporoča spremembe predlagane uredbe, so konkretni predlogi za spremembe besedila s pripadajočimi pojasnili navedeni v prilogi.

V Frankfurtu na Majni, 16. novembra 2009

Predsednik ECB
Jean-Claude TRICHET

PRILOGA

Predlagane spremembe besedila

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Spremembe, ki jih predlaga ECB ⁽¹⁾
-----------------------------------	---

Sprememba 1

Člen 3(1) predlagane uredbe

Člen 3	Člen 3
<p>„1. Institucije zagotovijo, da se preveri pristnost eurokovanec, ki so jih prejele in jih nameravajo dati ponovno v obtok. To zahtevo izpolnijo:</p> <p>(a) predvsem z uporabo naprav za razvrščanje kovancev, vključenih na seznam naprav za razvrščanje kovancev iz člena 5(3); ali</p> <p>(b) z usposobljenim osebjem.“</p>	<p>„1. Institucije zagotovijo, da se preveri pristnost eurokovanec z nominalno vrednostjo dva eura, en euro in 50 centov, ki so jih prejele in jih nameravajo dati ponovno v obtok. To zahtevo izpolnijo:</p> <p>(a) predvsem z uporabo naprav za razvrščanje kovancev, vključenih na seznam naprav za razvrščanje kovancev iz člena 5(3); ali</p> <p>(b) z usposobljenim osebjem.“</p>

Pojasnilo

ECB predlaga omejitev postopka preverjanja pristnosti na kovance z nominalno vrednostjo vsaj 50 centov (tj. kovance za 2 eura, 1 euro in 50 centov). Pri kovancih z nominalno vrednostjo 20 centov in manj je tveganje, da bodo ponarejeni, dejansko zelo nizko zaradi njihove majhne vrednosti v primerjavi z (i) vrednostjo kovine in (ii) stroški ponareditve. Če bi morali v preverjanje pristnosti predložiti vse kovance, bi to predstavljalo dejansko breme za institucije, ki glede na vrednost omenjenih kovancev morda ne bi bilo upravičeno.

Sprememba 2

Člen 4(1) predlagane uredbe

Člen 4	Člen 4
<p>„1. Institucije poskrbijo, da njihove naprave za razvrščanje kovancev testirajo imenovani nacionalni organi ali Evropski tehnični in znanstveni center na podlagi testa odkrivanja ponaredkov. Namen takega testa je zagotoviti, da je naprava sposobna zavrniti znane vrste ponarejenih kovancev in vse druge predmete, podobne kovancem, ki niso v skladu s specifikacijami pristnih eurokovanec.“</p>	<p>„1. Institucije poskrbijo, da njihove uporabljajo samo vrste naprav za razvrščanje kovancev, ki so uspešno opravile test odkrivanja ponaredkov pri testiranju imenovanih nacionalnih organih ali Evropskem tehničnem in znanstvenem centru na podlagi testa odkrivanja ponaredkov. Namen takega testa je zagotoviti, da je vrsta naprave sposobna zavrniti znane vrste ponarejenih kovancev, in vse druge predmete, podobne kovancem, ki niso v skladu s specifikacijami pristnih eurokovanec, in eurokovanec, neprimerne za obtok.“</p>

Pojasnilo

ECB meni, da je pristop, po katerem bi zavezali institucije k uporabi naprav za razvrščanje kovancev, ki so uspešno opravile test odkrivanja ponaredkov, bolj logičen. To bi omogočilo, da bi naprave za razvrščanje kovancev, ki so bile enkrat uspešno testirane, uporabljale več institucij, tj. ne bi bilo potrebno ponovno testiranje za vsako institucijo. Poleg tega bi bilo to bolj skladno s členom 5 predlagane uredbe, ki določa, da se testi odkrivanja ponaredkov lahko izvajajo v prostorih proizvajalcev in da se konsolidiran seznam vseh uspešno testiranih naprav za razvrščanje kovancev objavi na spletni strani Komisije. Poleg tega ECB predlaga, da se test odkrivanja ponaredkov omeji na vrste naprav za razvrščanje kovancev (tj. naprave, ki imajo iste strojno in programsko opremo ter osnovne funkcionalnosti), saj bi to moralo biti dovolj za zagotovitev, da vse naprave za razvrščanje kovancev iste vrste izpolnjujejo zahteve iz predlagane uredbe.

Dodatno so eurokovanci, neprimerni za obtok, v skladu s členom 2(b) predlagane uredbe opredeljeni kot tisti, ki so v postopku preverjanja pristnosti zavrnjeni. Zato bi moralo besedilo člena 4(1) predlagane uredbe jasno določiti, da morajo naprave za razvrščanje kovancev, predložene za test odkrivanja ponaredkov, odkriti tudi eurokovanec, neprimerne za obtok.

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Spremembe, ki jih predlaga ECB (1)

Sprememba 3

Člen 6(3) predlagane uredbe

<p>Člen 6</p> <p>„(3) V vsaki državi članici je treba na leto preizkusiti tolikšno število naprav, da količina eurokovanecv, ki jo te naprave razvrstijo v navedenem letu, ustreza vsaj eni tretjini neto seštete skupne količine kovanecv, ki jih je ta država članica izdajala od uvedbe eurokovanecv do konca predhodnega leta. Število naprav, ki jih je treba preizkusiti, je izračunano na osnovi količine treh najvišjih vrednosti eurokovanecv, namenjenih za obtok.“</p>	<p>Člen 6</p> <p>„(3) V vsaki državi članici je treba na leto preizkusiti tolikšno število naprav, da predstavljajo 10 % skupnega števila naprav, nameščenih v tej državi članici, ali količina eurokovanecv, ki jo te naprave razvrstijo v navedenem letu, ustreza vsaj eni tretjini neto seštete skupne količine kovanecv, ki jih je ta država članica izdajala od uvedbe eurokovanecv do konca predhodnega leta. V slednjem primeru je število naprav, ki jih je treba preizkusiti, je izračunano na osnovi količine treh najvišjih vrednosti eurokovanecv, namenjenih za obtok.“</p>
---	--

Pojasnilo

Po mnenju ECB bi morale države članice imeti možnost, da preverijo naprave za razvrščanje kovanecv, nameščene na njihovem ozemlju, bodisi z uporabo metode izračuna, določene v predlagani uredbi, bodisi alternativno s preverjanjem določenega odstotka teh naprav za razvrščanje kovanecv. Ker so kovanci dejansko v obtoku po celotnem euroobmočju, lahko migracija kovanecv iz ene države članice v drugo znatno vpliva na obseg kovanecv, ki so v obtoku v posamezni državi članici. Glede na navedeno bo za nekatere države članice morda bolj primerno, da preverjajo naprave za razvrščanje kovanecv neodvisno od seštete neto količine kovanecv, ki jih izdajo. V obeh primerih bi bilo število naprav za razvrščanje kovanecv, ki jih države članice preverijo, dovolj veliko, da bi bila zagotovljen primeren nadzor nad sposobnostjo institucij, da preverjajo pristnost eurokovanecv.

Sprememba 4

Člen 8 predlagane uredbe

<p>Člen 8</p> <p>„(1) Od povračila ali nadomestitve predloženih eurokovanecv, neprimernih za obtok, se odbije taksa za postopek v vrednosti 5 % nominalne vrednosti teh eurokovanecv. Ta taksa za postopek se poviša za dodatno takso v višini 15 % nominalne vrednosti predloženih eurokovanecv, če se pristnost preverja za celotno vrečo ali kaseto, kot je določeno v členu 10.</p> <p>(2) Države članice lahko določijo splošne izjeme, skladno s katerimi taks za postopek ni treba plačati, kadar pravne ali fizične osebe, ki predložijo kovanec, tesno in redno sodelujejo z imenovanimi nacionalnimi organi, ko se ponarejeni eurokovanci in eurokovanci, neprimerni za obtok, umikajo iz obtoka.</p> <p>(3) Prevoz in z njim povezane stroške morajo kriti pravne ali fizične osebe, ki predložijo kovanec.</p> <p>(4) Ne glede na izjemo iz odstavka 2 je vsaka pravna ali fizična oseba, ki predloži kovanec, na leto oproščena plačevanja takse za postopek od količine kovanecv, ki ni večja od enega kilograma eurokovanecv, neprimernih za obtok, na vrednost enote.“</p>	<p>Člen 8</p> <p>„(1) Od povračila ali nadomestitve predloženih eurokovanecv, neprimernih za obtok, se odbije taksa za postopek v vrednosti 5 % nominalne vrednosti teh eurokovanecv. Ta Taksa za postopek se poviša za dodatno takso v višini 15 % nominalne vrednosti predloženih eurokovanecv, neprimernih za obtok, se odbije od povračila vrednosti oziroma nadomestila teh eurokovanecv, če se pristnost preverja za celotno vrečo ali kaseto, kot je določeno v členu 10(2).</p> <p>(2) Države članice lahko določijo splošne izjeme, skladno s katerimi taks za postopek ni treba plačati, kadar pravne ali fizične osebe, ki predložijo kovanec, tesno in redno sodelujejo z imenovanimi nacionalnimi organi, ko se ponarejeni eurokovanci in eurokovanci, neprimerni za obtok, umikajo iz obtoka.</p> <p>(3) Prevoz in z njim povezane stroške morajo kriti pravne ali fizične osebe, ki predložijo kovanec.</p> <p>(4) Ne glede na izjemo iz odstavka 2 je vsaka pravna ali fizična oseba, ki predloži kovanec, na leto oproščena plačevanja takse za postopek od količine kovanecv, ki ni večja od enega kilograma eurokovanecv, neprimernih za obtok, na vrednost enote.“</p>
--	---

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Spremembe, ki jih predlaga ECB ⁽¹⁾
-----------------------------------	---

Pojasnilo

Glej odstavke o taksah za postopek zgoraj.

Sprememba 5

Člen 14 predlagane uredbe

<p>Člen 14</p> <p>„Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v <i>Uradnem listu Evropske unije</i>.</p> <p>Uporablja se od 1. januarja 2012.</p> <p>Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti.“</p>	<p>Člen 14</p> <p>„Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v <i>Uradnem listu Evropske unije</i>.</p> <p>Uporablja se od 1. januarja 2012.</p> <p>Države članice, v katerih na datum začetka veljavnosti te uredbe obstajajo ureditve, ki implementirajo Priporočilo Komisije 2005/504/ES, lahko še naprej izvajajo te ureditve v prehodnem obdobju treh let od 1. januarja 2012.</p> <p>Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti.“</p>
---	---

Pojasnilo

Predlagana uredba bi morala omogočiti začasno nadaljevanje dobrih nacionalnih praks, ki izhajajo iz Priporočila Komisije 2005/504/ES, še posebej ob upoštevanju naložb v zvezi z namestitvijo naprav za razvrščanje kovancev v državah članicah, ki so implementirale to priporočilo Komisije.

⁽¹⁾ Krepki tisk v besedilu členov označuje, kje ECB predlaga vstavev novega besedila. Prečrtani tisk v besedilu členov označuje, kje ECB predlaga črtanje besedila.